

Nelfo støtter tiltak for grønn omstilling, men etterlyser implementering av flere tiltak hos sluttbruker

Nelfos generelle vurdering av budsjettets energi- og miljøprofil

Budsjettforslaget inneholder flere gode energi- og miljøprioriteringer. Nelfo er særlig positive til forslaget om å skjerpe skattetrykket på fossil energibruk gjennom økt CO₂-avgift og etablering av en avgift på forbrenning av avfall. Vi er i tillegg positive til foreslåtte endringer i vannkraftbeskatningen og bevilgninger til bygging og drift av fangst- og lagringsanlegg for CO₂. Vi støtter også regjeringens forslag om å videreføre tiltak for økt bruk av lav- og nullutslippsløsninger i fylkeskommunale hurtigbåtsamband og arbeidet med grønn flåtefornyelse av lasteskip. Sistnevnte er viktige tiltak som akselererer elektrifiseringen av transportsektoren, samtidig som det skaper muligheter for økt verdiskaping i hele den maritime verdikjeden.

Nelfos hovedinnvending mot budsjettets energi- og miljøprofil er at den i for liten grad stimulerer til grønn omstilling hos forbrukere og andre mindre sluttbrukere av energi. Budsjettet synes ensidig å fokusere sentraliserte produksjonstiltak som vannkraft, havvind og CCS, mens tiltak i sluttbrukermarkedet som energieffektivisering og egenproduksjon er fullstendig tilsidesatt. Vi er skuffet over at regjeringen ikke leverer på sentrale mål i sin egen politiske plattform.

Det er en enorm kontrast mellom Norges og EUs fokus på sluttbrukerne i strømforsyningen. EU har som en sentral målsetning, både i ren energi-pakken og i «European Green Deal», at sluttbrukerne skal engasjeres i alle delmarkeder i kraftforsyningen. Det skaper store kommersielle muligheter for løsninger innen digitalisering og automatisering av energibruk, egenproduksjon, lokal lagring og energi/effektflexibilitet. Dersom vi lykkes med dette også i Norge, vil det ikke bare gagne forbrukerne som engasjerer seg. Vi vil kunne skape mange nye bedrifter og lokale arbeidsplasser rundt omkring i Norge. Grønn omstilling hos sluttbrukerne vil bidra til realisering av Norges klimaforpliktelser, samtidig som vi kan skape ytterligere bevissthet og engasjement rundt energi- og klimatiltak blant befolkningen.

I det nedenstående redegjør vi for våre anbefalinger til endringer i budsjettet. I all hovedsak handler de om å gjennomføre de poliske mål som regjeringen allerede har satt seg i sin egen politiske plattform, Granavolden-erklæringen.

Gi økonomisk støtte til 10 TWh energieffektivisering

I 2017 vedtok Stortinget et mål om 10 TWh redusert energibruk i eksisterende bygg innen 2030 (vedtak 870 (2015-2016) og 714 (2016-2017)). På det tidspunktet hadde regjeringen 13 år på å realisere målet. Nå har regjeringen allerede brukt 27 % av tidsrammen, og vi har ikke engang noen plan for hvordan målet skal nås. Nelfo mener regjeringens gjentatte utsettelse og manglende gjennomføring av anmodningsvedtaket er under all kritikk, særlig i lys følgende formulering i Granavolden-erklæringen: «*Regjeringen vil realisere målet om 10 TWh energisparing i bygg innen 2030.*»

I forslag til budsjett for OED argumenteres det med at 10 TWh-målet er avhengig av norsk implementering av energieffektiviseringsdirektivet og bygningsenergidirektivet. Nelfo mener det hverken kan anses som en unnskyldning eller en berettiget grunn til å utsette arbeidet med energieffektivisering.

Nelfo ber derfor energi og miljøkomiteen om å

- *være tydelig på at Sttingsvedtaket om 10 TWh skal gjennomføres.*

- *be regjeringen gjennom bevilgninger og ny fire-års avtale med Enova, instruere foretaket til å realisere energieffektivisering i bygg, tilsvarende 10 TWh innen 2030*

Gi økonomisk støtte til egenproduksjon av elektrisitet

Ifølge Granavolden-erklæringen skulle regjeringen opprettholde, og gradvis styrke, mulighetene for egenprodusert energi for husholdninger, borettslag og landbruket. Det har regjeringen ikke lyktes med. Fallende strømpriser, varslet kutt i støtteordningen hos Enova, samt utsikter til vesentlige disinsentiver til egenproduksjon gjennom revidert nettleietariff har i sum kraftig redusert mulighetene for egenproduksjon.

Nelfo ber derfor energi og miljøkomiteen om å

- *be regjeringen om å sikre at nye krav til utforming av nettariffer ikke vil redusere insentivene til egenproduksjon av elektrisitet.*
- *be regjeringen gjennom bevilgninger og ny fire års avtale med Enova, instruere foretaket til å sikre at støtte til egenproduksjon skal opprettholdes og styrkes.*

Gi økonomisk støtte til ladestasjoner og ladepunkt i borettslag, sameier og garasjelag

Stortinget har satt som mål at alle nye personbiler skal være nullutslippsbiler innen 2025. Så langt i år (ved utgangen av september) utgjør andelen om lag 50 %. Nelfo mener imidlertid at mangel på ladeinfrastruktur vil kunne hindre oss i å nå målet i 2025. 100 % nullutslippsbiler er kun realistisk dersom alle bilister har tilgang til daglig lading, enten hjemme eller på arbeidsplassen. Det bør derfor etableres en støtteordning som bidrar til at alle eksisterende bygninger er ladeklare innen 2025.

Nelfo ber derfor energi og miljøkomiteen om å

- *sikre at det etableres en ordning med økonomisk støtte til ladestasjoner og ladepunkt i borettslag, sameier og garasjelag, slik det er formulert i Granavolden-erklæringen.*

Rammen for Enovatilskuddet må økes til 500 millioner kroner i 2021

Husholdningene betaler hvert år 400- 450 millioner kroner til Energifondet (Enova-avgift over strømregningen). Historisk har boligeierne fått lite igjen for det de har betalt inn. I 2019 begynte Enova å stramme inn på ordningen. Enova har varslet ytterligere reduksjoner i støttesatsene vil neste år.

Med mål om aktivisere sluttbrukerne, desentralisere strømforsyningen, samt sikre en mer rimelig fordeling av Enovas støttemidler, ber Nelfo energi og miljøkomiteen om å

- *be regjeringen gjennom bevilgninger og ny fire års avtale med Enova, instruere foretaket til å øke rammen for Enovatilskuddet fra 250 millioner kroner til 500 millioner kroner i 2021. Nye gode tiltak må legges inn i den rettighetsbaserte ordningen. Borettslag og boligsameier må bli del av ordningen, i en egen målgruppe.*
- *signalisere en ambisjon om å fortsette opptrappingen av Enovatilskuddet i perioden 2022-2030 med mål om 1 milliard kroner innen 2025. Mål og rammer må innarbeides i ny fire års avtale med Enova.*

Nelfo er en landsforening i NHO. Våre 1700 medlemsbedrifter har om lag 27 000 ansatte og over 4 000 løpende lærekontrakter. Våre medlemmer leverer tekniske installasjoner og entrepriser til private og offentlige kunder, til sektorer som bygg, energiproduksjon og -nett, ekomnett, samferdsel, offshore, verft og industri.

Kontakt: Tore Strandskog, næringspolitisk direktør Nelfo | telefon 994 77 834 | epost tore.strandskog@nelfo.no